

Õiguskantsler

Teie 08.11.2017 nr

Meie 07.12.2017 nr 6-1/171476/1705620

Töövõimetoetuse vähendamine puuduva töövõime korral

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole murega, et Teie töövõimetoetust vähendatakse tulemustasu maksmise tõttu.

Saan aru, et Teie jaoks on töölkäimine pingutus ning mõnel päeval tõeline eneseületus. Mõistan, et sellises olukorras tundub töövõimetoetuse vähendamine ebaõiglane. Paraku peab ütleva, et Riigikogu on tõist sissetulekut saavate inimeste töövõimetoetust vähendades jäänud põhiseaduse piiridesse.

Põhiseaduse § 28 lg 2 järgi peab riik inimest töövõimetoetuse korral abistama. Selle sätte mõistes tähendab töövõimetus olukorda, kus inimene pole püsiva tervises seisundi tõttu võimeline endale sissetulekut hankima. Riigikogul on lai kaalutusruum otsustamiseks, mis tingimustel, mis liiki ja kui suurt abi riik sellisel juhul annab.

Puuduva töövõimega inimene ei pea töövõimetoetuse saamiseks tööl käima ega tööd otsima, kuid see ei ole ka keelatud. Töövõimetoetuse seaduse ([TVTS](#)) § 13 lg-st 3 järeldub, et Riigikogu hinnangul suudavad ka mõned seaduse mõistes puuduva töövõimega inimesed teenida tõist tulu. Selle hinnangu paikapidavust kinnitab riiklik statistika. Eesti Töötukassa andmetel käib tänavu tööl 25% puuduva töövõimega inimestest. Seejuures töötab 32% nendest puuduva töövõimega inimestest, kellel pole töövõimet välistava seisundi tõttu töövõimet hinnatud.

TVTS § 13 lg 3 järgi sõltub riigi toetuse suurus sellest, mil määral on vähenenud töövõimega inimene suuteline end oma tööga elatama. Kuna põhiseadus kohustab töövõimetoetuse korral aitama inimest siis, kui ta pole võimeline ise sissetulekut teenima, võib Riigikogu abi ulatust piirata neil kuudel, mil inimene teenib ise piisavalt.

Töövõimetoetuse ümberarvutamise ei riivata toetuse saaja inimvääriskust. Puuduva töövõimega inimese töövõimetoetus väheneb nullini alles siis, kui tema kuusissetulek ulatub 1773 euroni kuus. Ülejäänud juhtudel saab inimene kätte oma sissetuleku ja vähendatud toetuse (toetuse suurust aitab arvutada [töövõimetoetuse kalkulaator](#)).

TVTS § 13 lg 3² teise lause järgi arvutatakse puhkusetasu maksmisel töövõimetoetuse summa ümber kuude peale, mille eest tasu maksti. Küsisite, miks ei võiks Eesti Töötukassa toetussummat samamoodi ümber arvutada ka tulemustasu maksmise korral. Seadus ei anna

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Eesti Töötukassale siiski õigust sel viisil käituda. Õiguskantsler ei saa ka teha Riigikogule ettepanekut seadust nõnda muuta, sest tegemist on rahva mandaadiga rahvaesindajate valikuga põhiseaduse raames.

Loodan, et selgitused aitavad Teil olukorda mõista.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise